

**РЕШЕНИЕ № 264616 ОТ 09.07.2021 Г. ПО В. ГР. Д. № 9991/2020 Г. НА
СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД**

ECLI:BG:DC110:2021:20200509991.001

РЕШЕНИЕ

гр. София, 09.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО, II Е въззивен състав, в публичното съдебно заседание на пети март две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ИВАНКА ИВАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: ПЕТЪР САНТИРОВ

мл. с. ЕВЕЛИНА МАРИНОВА

при участието на секретаря Е. Г., като разгледа докладваното от мл.съдия Е. М. в. гр. д. № 9991 по описа за 2020 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на **чл. 258 - чл. 273 ГПК**.

С решение № 84406 от 11.05.2020 г., постановено по гр. д. № 20156/2019 г. на СРС, ГО, 48 състав, е прогласен за нищожен, на основание **чл. 26, ал. 1, предл.1 ЗЗД** по иска на Р. Х. С. срещу "К." ЕАД като противоречащ на **чл. 22**, вр. **чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК** договор за кредит № 1088682/05.06.2018 г., сключен между Р. Х. С. и "К." ЕАД. Ответникът е осъден да заплати на процесуалния представител на ищцата, на основание **чл. 38, ал. 2 ЗА**, сумата от 405 лв. адвокатско възнаграждение за безплатна правна защита, и по сметка на СРС, на основание **чл. 78, ал. 6 ГПК**, сумата от 380 лв. държавна такса.

Срещу така постановеното решение е депозирана въззивна жалба от ответника "К." ЕАД. Счита, че обжалваното решение е неправилно, тъй като е постановено в нарушение на материалния закон, съдопроизводствените правила и е необосновано. Излага съображения за неправилност на извода на съда, че годишният процент на разходите ("ГПР") в случая надвишава допустимия такъв и че така приетият порок обуславя нищожност на договора за кредит, вместо предвидената в закона частична недействителност, засягаща уговорката за ГПР. Навежда оплакване, че клаузата на чл. 4, ал. 1 от процесния договор за кредит не вменява на ищцата в качеството ѝ на потребител задължението да предостави поръчителство, както неправилно е прието от страна на съда, а урежда различни срокове на обезпечение, в случай че потребителят е избрал да предостави такова, а клаузата на чл. 4, ал. 3 урежда хипотеза, в която потребителят не е избрал да предостави обезпечение и следователно - за последния е била налице възможност да избере между, от една страна - два варианта на обезпечен кредит, и от друга - необезпечен кредит, за които се прилагат различни срокове за разглеждане на заявлението, но не и различни условия по кредита. Въз основа на изложеното поддържа, че се касае за избор, направен по волята на потребителя, а не за вменено му по силата на договора за задължение. На следващо място, счита за неправилни изводите на съда за знание на кредитодателя за задължението на ищцата по сключения между нея и "А. Т." ЕООД договор за поръчителство, обосновани от страна на съда с довод за свързаност между дружествата кредитодател и поръчител. Поддържа, че договорът за поръчителство е сключен след този за кредит, с оглед на което, към момента на сключване на договора за кредит, към който следва да се извърши преценката за такова знание, кредиторът няма как да е знаел размера на разхода за поръчителство. Излага съображения, че на ищцата е предоставена пълна и ясна информация включително относно начина на формиране на

Източник: Правно-информационни системи "Сиела" 10/08/2023 г.

ГПР, относно възможността да сключи договора с или без обезпечение, съответно - да избере между два вида обезпечения. Навежда доводи, че ищцата е дългогодишен клиент на "Кредисимо", има сключени множество договори и е собственик на търговско дружество повече от десет години, с оглед на което не се ползва със защитата на потребител, но това й качество е било игнорирано от страна на съда. Позовава се на нормата на **§ 1, т. 1 от ДР на ЗПК**, съдържаща дефиниция на "общ разход по кредита за потребителя" ("ОРКП"), която поставя изискване за кумулативно наличие на определени изисквания, на които един разход следва да отговаря, за да бъде включен в общия разход по кредита, а именно: да е пряко свързан с договора за кредит, да е известен на кредитора, да е задължителен за него, а в случай на разход за допълнителни услуги - да е налице и някое от следните алтернативни условия - сключването на договора за услуга да е задължително условие за получаване на кредита или предоставянето на кредита да е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. При липса на някоя от кумулативно изискуемите предпоставки, разходът не може да бъде разглеждан като елемент на ОРКП. Счита, че в случая: разходът на ищцата по договора за получаване на поръчителство не е пряко свързан с договора за кредит, тъй като извършването му не се изисква от договора за кредит, а произтича от волята на ищцата; не е налице знание у кредитора за този разход; този разход не е задължителен за ищцата. Излага съображения за неправилност на изводите на съда относно последицата от непосочване на действителния размер на ГПР и приложението на нормата на **чл. 22 ЗПК**. Моли съда да отмени обжалваното решение и вместо това да постанови друго, с което да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

В срока по **чл. 263, ал. 1 ГПК** е постъпил отговор на въззивната жалба от ищцата Р. Х. С.. Излага доводи за неоснователност на релевираните с жалбата на ответника оплаквания. Счита за правилни изводите на първоинстанционния съд относно размера на ГПР по договора и последиците от обстоятелството, че възнаграждението на поръчителя е включено в общия размер на разходите по кредита, в подкрепа на което развива подробни съображения. Моли съда да остави въззивната жалба без уважение. Претендира направените по делото разноски.

В срока по **чл. 263, ал. 1 ГПК** е постъпил отговор на въззивната жалба от ответника по евентуалния иск - "А. Т." ЕООД, в който излага доводи за неправилност на изводите на съда по предявения срещу "К." ЕАД главен иск. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на **чл. 12 ГПК** и **чл. 235, ал. 2 ГПК**, намира следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правно основание **чл. 26, ал. 1 ЗЗД** срещу "К." ЕАД и заявен в условията на евентуалност иск с правно основание **чл. 26, ал. 1 ЗЗД** срещу "А. Т." ЕООД.

Ищцата твърди, че на 05.06.2018 г. е сключила с "К." ЕАД договор за потребителски кредит № 1088682, а с "А. Т." ЕООД - договор за предоставяне на поръчителство. Твърди, че по силата на договора за кредит ГЛП възлиза на 21, 24 %, а ГПР - 50 %. Твърди, че действително приложеният в кредитното правоотношение ГПР е различен от вписания в договора такъв от 50 %, с което ищцата в качеството на потребител е била въведена в заблуждение, което обуславя неравноправност на уговорката за ГПР и следователно - нищожност на последната, което от своя страна води до нищожност на цялата кредитна сделка поради липсата на задължителен реквизит от съдържанието на договора за кредит по силата на **чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК**. Сочи, че уговореното възнаграждение за дружеството поръчител е разход по кредита, който е следвало да бъде включен в ГПР по арг. от **§ 1, т. 1 ДР на ЗПК** и съставлява нарушение на **чл. 19, ал. 1 и, ал. 2 ЗПК**. Поддържа, че прилагането на различен размер на ГПР от посочения в договора за кредит представлява "заблуждаваща търговска практика" по смисъла на **ЗЗП**, тъй като не й е било разяснено по ясен и разбираем начин какъв е размерът на всички разходи, тази информация не произтича по прозрачен за ищцата начин от условията на договора, съответно - тя не е могла да разбере икономическите последици от сделката и да вземе информирано решение дали да сключи договора, с което правата й на потребител са били

нарушени. Излага съображения, че в договора липсва ясно разписана методика на формиране на ГПР по компоненти. С оглед изложеното счита договора за кредит за нищожен.

В условията на евентуалност поддържа, че е нищожна уговорката за заплащане на възнаграждение на "А. Т." ЕООД за учредяване на лично обезпечение. Твърди, че поръчителят бил определен от кредитодателя, като по силата на подписания договор за поръчителство се е задължила да заплати на дружеството поръчител възнаграждение в общ размер на 2 769, 84 лв., платимо месечно в размер на 115, 41 лв. като добавък към падежната вноска по кредита. Поддържа, че договорът за поръчителство се сключвал между поръчителя и кредитора, а длъжникът бил трето за това правоотношение лице, следователно договор за поръчителство, сключен между длъжника и поръчителя, бил лишен от основание. На следващо място твърди, че договорката за заплащане на възнаграждение от длъжника на поръчител била в противоречие с добрите нрави поради нееквивалентност на престациите, тъй като длъжникът по този договор не получавал нищо насреща. Поддържа, че тази договорка се намира в противоречие с целите на [Директива 2008/48](#), транспонирана в [ЗПК](#), тъй като кредитодателят е задължен преди сключване на договора да направи оценка на кредитоспособността на потребителя, а не да кредитира по безотговорен начин и да прехвърля риска от неизпълнение на своите задължения за предварителна оценка на платежоспособността върху длъжника чрез увеличаване размера на задължението му.

Моли съда да постанови решение, с което да прогласи нищожност на договора за потребителски кредит, сключен с "К." ЕАД, а в случай че не уважи този иск - да прогласи нищожността на договора за предоставяне на поръчителство, сключен с "А. Т." ЕООД.

В срока по [чл. 131 ГПК](#) е постъпил отговор на исковата молба от ответника по главния иск "К." ЕАД, с който оспорва същия. Твърди, че между страните действително е сключен процесният договор за кредит, като ищцата е имала възможност да избере сключването на договора при други условия - необезпечен кредит или да предостави на кредитодателя банкова гаранция, като разликата била единствено в срока за разглеждане на документите, но не и в условията, при които се предоставя сумата. Поддържа, че изборът на ищцата да сключи договор за кредит, обезпечен с поръчителство, бил изричен, самостоятелен и доброволен, направен след като ѝ е била предоставена разбираема информация с цел вземане на самостоятелно и информирано решение. Твърди, че между дружествата ответници е бил сключен отделен договор за поръчителство, по силата на който "А. Т." ЕООД се е задължило солидарно да отговаря наред с ищцата за изпълнение на задълженията ѝ по договора за кредит. На следващо място сочи, че възнаграждението на поръчителя можело да бъде заплащано както по сметка на "А. Т." ЕООД, така и по сметка на "К." ЕАД, в който случай последният само администрирал, приемал плащането, чийто титуляр бил "А. Т." ЕООД по силата на отделното правоотношение, възникнало от договора между това дружество и ищцата. Развива доводи, че обединеният погасителен план е бил предоставен на ищцата с цел нейно улеснение, като изрично са били разграничени задълженията ѝ към двете дружества. Акцентира, че направените от ищцата плащания по договорите признават валидността на същите, съответно - и на поетите с тях задължения. Оспорва възнаграждението на поръчителя да съставлява разход по кредита, който е следвало да се включи при определяне размера на ГПР, тъй като услугата е предоставяна от "А. Т." ЕООД, а цената ѝ не представлява разход, пряко или косвено свързан със сключването на договора за кредит, като поддържа, че титулярите на вземанията са различни, а кредитодателят не би могъл да знае за уговорките, постигнати между ищцата и другия ответник, тъй като договорът за кредит е сключен по-рано, а ищцата е имала право на отказ от същия, което не е упражнила. Поддържа, че клаузата за сключване на договора за предоставяне на поръчителство следва да бъде квалифицирана като индивидуално уговорена, както и че в тежест на ищцата е да вземе отговорно решение за сключване на договор за кредит, съответно с оглед възможностите си да се задължи или не по същия. Соци, че сключеният между ищцата и другия ответник договор не бил такъв за поръчителство по [чл. 138 ЗЗД](#), а представлявал договор за поръчка по смисъла на [чл. 280 ЗЗД](#).

В срока по **чл. 131 ГПК** е постъпил отговор на исквата молба от ответника по евентуалния иск - "А. Т." ЕООД. Излага съображения, че действително между дружеството и ищцата е сключен договор за предоставяне на поръчителство, по силата на който на последната се предоставяли определени услуги /обезпечаване на задълженията й по договора за кредит, сключен с другия ответник/ срещу месечно възнаграждение, дължимо от нейна страна. Сочи, че при отказ на ищцата от договора за кредит или при предсрочно погасяване на същия от нейна страна, възнаграждение към "А. Т." ЕООД не е дължимо за периода, за който дружеството не й предоставя услугите си. Счита за неоснователно възражението на ищцата, че възнаграждението, дължимо на дружеството, е следвало да се включва като компонента и да участва при определяне размера на ГПР по договора за кредит по изложените в отговора подробни съображения. Твърди, че сключеният между страните договор има характеристиките на договор за поръчка по смисъла на **чл. 280 ЗЗД**, като в изпълнение на същия дружеството е сключило с другия ответник договор за поръчителство, по силата на който се е задължило да отговаря солидарно с кредитополучателя за нейните задължения по договора за кредит, а възнаграждението за предоставяните услуги се дължало по аргумент от нормата на **чл. 286 ЗЗД**, тъй като такова е било уговорено между страните, а клаузата е действителна, индивидуално договорена и не противоречи нито на закона, нито на добрите нрави.

Със заявление № 1088682/05.06.2018 г. ищцата Р. Х. С. е поискала да й бъде отпуснат кредит "credissimo плюс" в размер на 2 500 лв., при начин на получаване - EasyPay, с първа падежна дата - 30.06.2018 г.

По делото е представена обективирана на хартиен носител електронна кореспонденция, а именно - имейл от "К." ЕАД до посочения от заявителката Р. Х. С. електронен адрес от 05.06.2018 г., 11:59 часа, в който се сочи, че приложено й се изпраща Стандартен европейски формуляр за избрания от нея заем; имейл от 05.06.2018 г., 12:04 часа, с който се предоставя информация относно финансово-правните последици от неплащане на задълженията в срок, като се сочи, че е приложен подписаният от заявителя договор; имейл от 05.06.2018 г., 12:13 часа, с който се сочи, че за улесняване процеса на изплащане на кредита е приложен обединен погасителен план.

По делото не се спори, а се установява и от представените писмен договор за потребителски кредит № 1088682/05.06.2018 г. и Приложение № 1 към него, че между "К." ЕАД и Р. Х. С. в качеството на кредитополучател е сключен договор за потребителски кредит, по силата на който "К." ЕАД е предоставило на Р. Х. С. потребителски кредит в размер на сумата от 2 500 лв. за срок от 24 месеца, при лихвен процент от 21, 24%. В Приложение № 1 е посочено и че ГПР по кредита възлиза на 50%.

Видно от чл. 4, ал. 1 от договора, в случай, че кредитополучателят е посочил в заявлението, с което кандидатства за получаване на кредит, че ще предостави обезпечение на кредита, по договора са налице две възможности: да представи в 10-дневен срок банкова гаранция в полза на "К." ЕАД или да сключи договор за поръчителство с одобрено от кредитора юридическо лице - поръчител. Срокът за одобрение на заявлението в тези случаи е 24 часа от предоставяне на обезпечението, каквото следва да бъде осигурено в срок до 48 часа от подаване на заявлението. В случай, че е заявил гарантиране на кредита по този начин, но не изпълни едно от горните условия, договорът не поражда действие между страните.

Съгласно чл. 4, ал. 3 от договора, в случай, че кредитополучателят е заявил кредит без обезпечение, срокът за одобрение на заявлението е 14 дни от подаването му. Ако в същия срок липсва одобряване на заявлението, договорът не поражда действие.

Видно от инкорпорирания в Приложение № 1 погасителен план, в последния е предвидено връщане на кредита на 24 месечни вноски по 128, 76 лв., всяка от които включваща главница и лихва. Същевременно, видно от изпратения на ищцата по имейл от 05.06.2018 г. /посочената в договора дата на сключването му/, 12:13 часа обединен погасителен план, в последния е посочен размер на месечната вноска по кредита от 244, 17 лв., включваща вноска по кредита - 128, 76 лв. и

вноска гарант - 115, 41 лв. Посоченият обединен погасителен план е изпратен на ищцата и с имейл от 31.01.2019 г. в отговор на нейно искане, видно от съдържанието на кореспонденцията.

Не се спори, а се установява и от представената по делото обективирана на хартиен носител електронна кореспонденция - имейли от "А. Т." ЕООД до ищцата от 05.06.2018 г., 12:10 часа и 12:11 часа и представения договор за предоставяне на поръчителство от 05.06.2018 г., ведно с Приложение № 1 към него, че между Р. Х. С. и "А. Т." ЕООД е сключен договор за предоставяне на поръчителство от 05.06.2018 г., по силата на който поръчителят се задължава да сключи договор за поръчителство с "К." ЕАД, по силата на който да отговаря пред последното солидарно с потребителя за изпълнението на всички задължения на потребителя, възникнали съгласно договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението на задълженията на потребителя по договора за потребителски кредит, срещу възнаграждение в размер и при условия съгласно Приложение № 1, а именно - 115, 41 лв. месечно за периода на действие на договора за кредит /т. II .1/, което възнаграждение е дължимо на датата на падежа на съответното плащане по кредита съгласно погасителния план по т. I.4.

Представен е и договор за поръчителство от 05.06.2018 г., сключен между "К." ЕАД и "А. Т." ЕООД, по силата на който поръчителят се задължава да отговаря пред "К." ЕАД солидарно с потребителя за изпълнението на всички задължения на потребителя, възникнали съгласно договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението на задълженията на потребителя по договора за потребителски кредит.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза, изготвена от вещото лице Р. С., се установява, че компонентите, включени в ГПР по процесния договор за кредит по данни на ответника, са главица 2 500 лв. и възнаградителна лихва при ГЛП 21, 24% /при стандартен лихвен процент по този вид кредити от 41, 24 % и предоставена на ищцата отстъпка в размер на 20%/, изчислена на общо 590, 21 лв. за целия срок на кредита. Вещото лице е посочило, че по данни на ответника реалният ГПР по договора е 23, 4305%, който е в размер под посочения в Приложение № 1 - 50%, визиращо максималния размер, до който същият може да достигне по информация на ответника. От страна на вещото лице е извършено собствено изчисление на ГПР, включващ само възнаградителната лихва, според което ГПР е в размер на 23, 6084%. При вариант на изчисление, при който в ГПР се включат и разходите за поръчителя "А. Т." ЕООД, размерът на ГПР е изчислен на 134, 40%.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по **чл. 259, ал. 1 ГПК**, изхожда от легитимирана страна, като същата е процесуално допустима.

Съгласно нормата на **чл. 269 ГПК** съдът се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. По останалите въпроси съдът е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършената служебна проверка въззивният съд установи, че първоинстанционното решение е валидно и процесуално допустимо.

По отношение на правилността на обжалваното решение съдът намира следното:

Съдът е сезиран с главен иск с правно основание **чл. 26, ал. 1 ЗЗД**, вр. **чл. 22 ЗПК** за прогласяване нищожността на договор за потребителски кредит № 1088682/05.06.2018 г., сключен между "К." ЕАД и Р. Х. С..

По делото не се спори, а се установява и от ангажираните писмени доказателства, че между "К." ЕАД и Р. Х. С. е сключен процесният договор за потребителски кредит № 1088682/05.06.2018 г.

По отношение на последния приложение намира **ЗПК** в редакцията преди изм. ДВ, бр. 17 от 26.02.2019 г., приложима към момента на сключване на договора. Не могат да бъдат споделени доводите на жалбоподателя, че ищцата не следва да се ползва с потребителска защита, тъй като същата била дългогодишен клиент на "Кредисимо", имала сключени множество договори и била

собственик на търговско дружество повече от десет години. Легалната дефиниция на понятието "потребител" по смисъла на **§ 13, т. 1 от ДР на ЗЗП** предвижда, че това е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. Представеният по делото договор за потребителски кредит и останалите ангажирани по делото доказателства не обуславят извод кредитът да е предоставен на ищцата с оглед нейната търговска или професионална дейност, в рамките на която да е бил сключен процесният договор. Ищцата попада в приложното поле на **§ 13, т. 1 от ДР на ЗЗП**, с оглед на което възражението на жалбоподателя, че по отношение на нея не намира приложение потребителската защита, се явява неоснователно.

С оглед изложеното, преценката относно действителността на процесния договор за потребителски кредит следва да се извърши както в съответствие с общите правила на **ЗЗД**, така и с нормите на приложимия **ЗПК**, при действието на който е сключен договорът. В случая и от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства не може да се приеме, че процесното договорно съглашение отговаря изцяло на изискванията, съдържащи се в глава III /"Договор за потребителски кредит. Форма и съдържание"/, **чл. 9 - чл. 11 ЗПК**.

Договорът е сключен при спазване нормата на **чл. 10, ал. 1 ЗПК**, при съобразяване на обстоятелството, че преди отпускане на кредита страните са използвали средства за комуникация от разстояние, поради което възникналото между тях правоотношение представлява договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние по смисъла на **чл. 6 от Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние /ЗПФУР/**.

По силата на **чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК** договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

Съгласно **чл. 19, ал. 1 ЗПК** годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

В приложение № 1 към процесния договор за потребителски кредит е посочен процент на ГПР 50%, т. е. формално е изпълнено изискването на **чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК**. Този размер не надвишава максималния по **чл. 19, ал. 4 ЗПК**. Този размер обаче не отразява действителния такъв, тъй като не включва част от разходите за кредита, а именно - възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство, сключен от потребителя с "А.т." ЕООД, което се включва в общите разходи по кредита по смисъла на **§ 1, т. 1 от ДР на ЗПК**.

По силата на **§ 1, т. 1 от ДР на ЗПК** "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

Възнаграждението в полза на поръчителя е разход, свързан с предмета на договора за потребителски кредит, доколкото касае обезпечение на вземанията по договора.

От служебно извършена справка в Търговския регистър се установява, че "К." ЕАД е едноличен собственик на капитала на "А. Т." ЕООД, като двете дружества са с един адрес на

управление. В същото време, съгласно чл. 8, ал. 5 от договора за предоставяне на поръчителство, "К." ЕАД е овластено да приема вместо поръчителя възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство. Тази свързаност обуславя извод, че разходът за възнаграждение в полза на поръчителя е известен на заемодателя, което се потвърждава и от обстоятелството, че заемодателят е изпратил на ищцата обединен погасителен план, в който е включил в месечната ѝ вноска и дължимото в полза на поръчителя възнаграждение от 115, 41 лв. месечно.

От клаузите в договора - чл. 4, ал. 1-3 е видно, че ако поръчителят е заявил обезпечение чрез поръчителство с одобрено от заемодателя "Кредисимо" юридическо лице-поръчител, то заявлението му за сключване на договора за кредит се разглежда в рамките на 48 часа от подаване на заявлението, като срокът за одобрение на заявлението за отпускане на кредит в този случай е 24 часа. При непосочване обаче на посоченото обезпечение, заявлението на лицето, кандидатстващо за кредит, се разглежда в 14-дневен срок от подаването му. Предвид обстоятелството, че се касае за отпускане на т. нар. "бързи кредити", при които потребителят разчита да получи заявената сума в кратък срок, то разликата от почти две седмици в срока на одобрение за кредит на практика превръща сключването на договора за предоставяне на поръчителство в задължително условие за получаването на кредита. Горното съставлява и неравноправно третиране на потребителите с оглед срока на разглеждане на заявлението в полза на тези, които са посочили, че ще обезпечат вземането с поръчителство на юридическо лице - поръчител, което освен това и следва да е одобрено от кредитодателя. Анализът на клаузите относно обезпечението на кредита не подкрепят доводите на жалбоподателя за доброволност при избора на обезпечение, а от формулировката им става ясно, че потребителят, за да ускори разглеждане на заявлението си за кредит на парична сума, от която се нуждае, следва да сключи "договор за предоставяне на поръчителство" с посочено от кредитора юридическо лице - поръчител. Гореизложеното води и до извода, че в конкретния случай договорът за поръчителство има за цел да обезщети кредитора за вредите от възможна фактическа неплатежоспособност на длъжника, което влиза в противоречие с предвиденото в **чл. 16 ЗПК** изискване към доставчика на финансова услуга да оцени сам платежоспособността на потребителя и да предложи цена за ползването на заетите средства, съответна на получените гаранции.

Въпреки, че всеки един от представените договори - този за кредит и този за предоставяне на поръчителство, формално представляват самостоятелни договори, двата договора следва да се разглеждат като едно цяло. Тази обвързаност се установява от уговорката за приоритетно разглеждане на искането за предоставяне на кредит при сключване на договор за поръчителство на кредитополучателя с одобрено от кредитодателя юридическо лице-поръчител, сключването на договора за поръчителство в същия ден, в който е сключен договорът за кредит, както и с изричната уговорка за приоритетно изплащане на възнаграждението по поръчителството пред това по основното задължение по кредита, изрично посочено в чл. 8, ал. 5 от Договор за предоставяне на поръчителство.

С оглед изложеното съдът намира, че разходът за възнаграждение на поръчителя за обезпечаване вземанията на "К." ЕАД по процесния договор за потребителски кредит, отговаря на поставените от **ЗПК** изисквания, за да се включи в общия разход по кредита.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото се установи, че реалният ГПР, получен в резултат на изчисленията на вещото лице, включващ само възнаградителната лихва, е в размер на 23, 6084%, който е в размер, по-нисък от посочения в Приложение № 1 към договора за потребителски кредит - 50%, а при вариант на изчисление, при който в ГПР се включат и разходите за поръчителя "А. Т." ЕООД, размерът на ГПР възлиза на 134, 40%.

При това положение се налага извод, че договорът за потребителски кредит не отговаря на изискванията на **чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК**, тъй като в него липсва действителният процент на ГПР. Текстът на последната норма не следва да се възприема буквално, а именно - при посочен, макар и неправилно определен ГПР, да се приема, че е изпълнено изискването на закона за съдържание на

договора. Годишният процент на разходите е част е същественото съдържание на договора за потребителски кредит, въведено от законодателя с оглед необходимостта за потребителя да съществува яснота относно крайната цена на договора и икономическите последици от него, за да може да съпоставя отделните кредитни продукти и да направи своя информиран избор. След като в договора не е посочен ГПР при съобразяване на всички участващи при формирането му елементи, което води до неяснота за потребителя относно неговия размер, не може да се приеме, че е спазена нормата на **чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК**.

Последицата, свързана с неспазване изискването на **чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК**, е уредена в нормата на **чл. 22 ЗПК**, която предвижда, че когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и, ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен, поради което доводите на жалбоподателя в обратен смисъл се явяват неоснователни.

С оглед изложеното, искът на ищцата срещу ответника "К." ЕАД се явява основателен, в какъвто смисъл са и изводите на първоинстанционния съд.

Само за пълнота и независимо, че предвид основателността на иска срещу "К." ЕАД, първоинстанционният съд е приел, че не се е сбъднало вътрешно-процесуалното условие да пристъпи към разглеждане на заявления в условията на евентуалност иск по отношения на "А. Т." ЕООД и че за въззивната инстанция не съществува процесуална възможност да разглежда този иск за пръв път, следва да се отбележи, че договорът, сключен между потребителя и "К." ЕАД, и договорът, сключен между потребителя и "А. Т." ЕООД, се намират във взаимовръзка помежду си и като система от правоотношения между страните, поради което последиците от прогласяване недействителността на договора за потребителски кредит неминуемо рефлектират и по отношение на договора за предоставяне на поръчителство поради естеството на правоотношенията.

С оглед изложените съображения обжалваното решение следва да се потвърди.

По разноските:

С оглед неоснователността на въззивната жалба, на жалбоподателя не се дължат разноски.

Ответницата по жалбата-ищцата има право на разноски по делото, но доколкото не е направила искане за присъждане на такива и не е ангажирала доказателства да е сторила такива, разноски не следва да й се присъждат.

На процесуалния представител на ответницата следва да се присъди, на основание **чл. 38, ал. 2 ЗА**, сумата от 405 лв. адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна защита пред въззивната инстанция.

Ищцата е останала задължена за сумата от още 50 лв. държавна такса за исковото производство пред СРС. Доколкото последната е освободена от заплащане на държавна такса и на основание **чл. 78, ал. 6**, вр. **чл. 77 ГПК**, ответникът "К." ЕАД следва да бъде осъден да заплати по сметка на СРС, сумата от още 50 лв. държавна такса.

Жалбоподателят-ответник следва да бъде осъден да заплати по сметка на СГС, на основание **чл. 77 ГПК**, сумата от още 25 лв., представляваща държавна такса за въззивно обжалване.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 84406 от 11.05.2020 г., постановено по гр. д. № 20156/2019 г. на СРС, ГО, 48 състав.

ОСЪЖДА "К." ЕАД, ЕИК ***** да заплати на адв. Д. Ф., на основание **чл. 38, ал. 2 ЗА**, сумата от 405 лв. адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна защита пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА "К." ЕАД, ЕИК ***** да заплати по сметка на СРС, на основание **чл. 78, ал. 6**, вр. **чл. 77 ГПК**, сумата от 50 лв. държавна такса, и по сметка на СГС, на основание **чл. 77 ГПК**, сумата от 25 лв. държавна такса.

Решението не подлежи на касационно обжалване, на основание **чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК**.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

Данни за делото в <http://legalacts.justice.bg>